https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Akramova Umida O'ktam qizi
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
Bank-moliya xizmatlari fakulteti
Talabasi, ilmiy izlanuvchi

O'ZBEKISTONDA XIZMAT KO'RSATISHNI RIVOJLANTIRISHNING METODOLOGIK TAMOYILLARI

Annotatsiya: Ushbu maqoladan ko'zlangan asosiy maqsad shundan iboratki, rivojlanayotgan O'zbekistonda joriy etilayotgan barcha yangidan yangi xizmat ko'rsatish sohalari, ularning qanday muhim tomonlarga ega ekanligi, fuqorolarga qanday qulayliklarni taqdim etayotganligi hamda aynan mana shu xizmat ko'rsatish sohalarini rivojlantirishda qanday metodologik tamoyillarni qo'llash samarali va maqbul yo'l ekanligini statistik tomondan yondashib, aniqlashdan iborat.

Kalit so'zlar: O'zbekiston, xizmat ko'rsatish sohalari, servis, rivojlanayotgan mamlakat, metodologik tamoyillar.

Kirish

Darhaqiqat, rivojlanayotgan yangi O'zbekiston har bir iqtisodiy-ijtimoiy yo'nalishdagi tarmoqlarda xizmat ko'rsatish sohalarini joriy etmoqda, shuningdek, aynan bu sohalar soni kundan kunga oshib bormoqda. Xizmat ko'rsatish sohalari shunchaki joriy etilibgina qolmasdan, ular fuqorolarga bir qancha yengilliklarni taqdim etmoqda.

Jumladan, 1994- yilda tashkil etilgan JSC "Uzbekiston temir yo'llari" (Uzbek Railways), 1992 yil 28 yanvarda yaratilgan Milliy aviakompaniya "Uzbekistan Airways" transport va logistika yo'nalishida, 1992 yilda tashkil etilgan telekommunikatsiya sanoati, 1991 yilda tashkil etilgan O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki, 1991–1993 yillarda yangi tijorat banklari, 1990-yillarda boshlangan va keyingi o'n yilliklarda kengaygan sug'urta va moliyaviy xizmatlar

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

moliyaviy- xizmatlar sohasida, 1992 yil 27 iyul qarori bilan tashkil etilgan urizmni boshqarish uchun Milliy kompaniya “Uzbekturizm” turizm va mehmonxona xizmati sohasida, 1991–1992 yillarda tashkil etilgan UzPost (O‘zbekiston Pochtasi): milliy pochta xizmati pochta va kuryer xizmatida, 90-yillardan boshlab xususiy savdo tarmoqlari, supermarketlar va chakana tarmoq tashkil etildi va rasmiy ro‘yxatga olinish jarayoni boshlanishi chakana va ulgurji savdo xizmatlari sohasida, 1990–2000 yillarda ta’lim tizimida iqtisodiy va boshqaruv islohotlari amalga oshirilishi, Oliy va o‘rta maxsus ta’lim muassasalarining rivojlantirilishi ta’lim hamda ilmiy xizmatlar sohasida, So‘nggi 10–15 yilda (2010-yillardan boshlab) O‘zbekistonda IT va raqamli xizmatlar jadal rivojlanishi, ukumat raqamlashtirish tashabbuslari, elektron hukumat (e-hokimiyat), fintech va startap muhiti kengayishi . IT-xizmatlar va startaplar (raqamli xizmatlar) sohasida muhim ahamiyat kasb etadi.

Quyida O‘zbekistondagi xizmatlar sohasining so‘nggi yillardagi ba’zi statistik ko‘rsatkichlari keltirilgan

Davr	Ko’rsatgich	Ma’lumot
2025 (1-chorak	Xizmatlar sohasinig YaIM dagi ulushi	56.1%
Yillik o’sish(2017-2024)	Xizmatlar sohasining YaIMga ulushi 41.6% → 47.4%	_
2024 (yanvar-iyul)	Xizmatlar hajmi	317,25 trillion so‘m
2024 (yanvar-noyabr)	Xizmatlar bozori hajmi	726 813,1 milliard so‘m
2025 (yanvar-fevral)	Xizmatlar bozoridagi hajm	136 046,1 milliard so‘m, 2024 yilga nisbatan +12.2%

2025- yil yanvar-fevral oyi uchun O’zbekistonda xizmat ko’rsatish sohalarining ko’rsatgichlari hamda rivojlanish darajalariga to’xtalsak:

-Axborot va IT xizmati: 11 020,2 milliard so‘m, +23.1% yilga nisbatan.

-Moliyaviy xizmatlar: 23 347,2 milliard so‘m, +14.6%.

-Transport xizmatlari: 27 200,0 milliard so‘m, +12.9%.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

-2023 yil yakunida: axborot xizmatlari (2023 yil oxiri uchun) 3 723 milliard so‘m, shundan Toshkent shahargacha qariyb 95.5% ulush bilan.

Shuningdek, yuqorida sanab o’tilgan O’zbekistonda mavjud xizmat ko‘rsatish sohalarining muhim tomonlari, ularning iqtisodiyotdagi o‘rni, ijtimoiy ahamiyati, hamda rivojlanish omillari haqida so’z yuritamiz.

O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatish sohalarining muhim tomonlari

1. Iqtisodiyotning barqaror rivojlanishida xizmatlar sohasining o‘rni

Xizmat ko‘rsatish sohasi bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotining eng tez o‘sib borayotgan va barqaror tarmoqlaridan biridir. Statistik ma’lumotlarga ko‘ra, 2025-yil holatiga xizmatlar sohasi mamlakat yalpi ichki mahsulotining (YAIM) 56 foizdan ortig‘ini tashkil etadi. Bu soha nafaqat iqtisodiy o‘sishning asosiy drayveri, balki yangi ish o‘rinlari yaratish, aholining turmush darajasini oshirish va ijtimoiy infratuzilmani kengaytirishda ham muhim ahamiyat kasb etadi.

Xizmat ko‘rsatish sektori, ayniqsa, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik rivojida asosiy manba bo‘lib xizmat qilmoqda. Bu esa iqtisodiyotning diversifikatsiyasiga, ya’ni faqat ishlab chiqarishga tayanib qolmaslikka yordam beradi.

2. Ish o‘rinlari va bandlikdagi roli

Xizmatlar sohasi mamlakatda eng ko‘p bandlik yaratuvchi tarmoq hisoblanadi. Transport, savdo, turizm, ta’lim, sog‘liqni saqlash, axborot texnologiyalari kabi sohalarda millionlab fuqaro mehnat qiladi. Ayniqsa, yoshlar va ayollar bandligini oshirishda xizmat ko‘rsatish sektori katta imkoniyat yaratmoqda.

Masalan, 2024-yil yakunlariga ko‘ra, xizmat ko‘rsatish tarmoqlarida band bo‘lganlarning ulushi 40 foizdan ortiqni tashkil etadi. Bu — mamlakatdagi ijtimoiy barqarorlikni ta’minlashga xizmat qiluvchi muhim omillardan biridir.

3. Hududiy rivojlanish va infratuzilma modernizatsiyasiga ta’siri

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Xizmat ko‘rsatish sohasi hududlar o‘rtasidagi iqtisodiy farqlarni kamaytirishda ham muhim rol o‘ynaydi. Ayniqsa, turizm, transport, savdo va IT xizmatlari orqali chekka hududlarda yangi imkoniyatlar paydo bo‘lmoqda.

Masalan, Samarqand, Buxoro, Xiva va Toshkent shaharlarida turizm va mehmonxona xizmatlari rivojlanishi, bu joylarda infratuzilmaning (yo‘l, transport, aloqa, internet) yaxshilanishiga olib kelmoqda. Shu bilan birga, “Yangi O‘zbekiston” strategiyasi doirasida raqamli infratuzilma va elektron xizmatlar ham kengaymoqda.

4. Eksport va xalqaro hamkorlikdagi ahamiyati

Xizmatlar sohasi faqat ichki bozor bilan chegaralanmaydi. So‘nggi yillarda O‘zbekistonning xizmat eksporti hajmi ortib bormoqda. Ayniqsa, transport-logistika, turizm, axborot texnologiyalari va ta’lim xizmatlari xalqaro darajada raqobatbardosh bo‘lib bormoqda.

Masalan, IT-park rezidentlari tomonidan ko‘rsatilgan xizmatlar hajmi 2023-yilda 500 million dollardan ortiq bo‘lgan. Turizm sohasi esa har yili millionlab xorijiy sayyohlarni jalb etib, valyuta tushumlarini oshiradi.

Bu esa O‘zbekistonning tashqi iqtisodiy faoliyatini faollashtiradi va milliy valyuta barqarorligiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi.

5. Innovatsiyalar va raqamlashtirish bilan bog‘liqligi

Zamonaviy xizmatlar sohasi innovatsiyalar va raqamli texnologiyalarsiz tasavvur qilib bo‘lmaydi. O‘zbekiston so‘nggi yillarda “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi asosida elektron hukumat, elektron to‘lovlar, onlayn bank xizmatlari, elektron savdo (e-commerce) kabi yo‘nalishlarda sezilarli yutuqlarga erishdi.

Raqamlashtirish nafaqat xizmatlar sifatini oshiradi, balki ularning narxini arzonlashtirib, aholiga qulay sharoit yaratadi. Shuningdek, xalqaro investitsiyalarni jalb etish va xorijiy kompaniyalar bilan hamkorlik qilishni osonlashtiradi.

6. Ijtimoiy xizmatlarning ahamiyati

Ta’lim, sog‘liqni saqlash, madaniyat va sport sohalari ham xizmat ko‘rsatish tizimining ajralmas qismi hisoblanadi. Ushbu yo‘nalishlar aholi farovonligini

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

oshirish, sog‘lom turmush tarzini qaror toptirish va inson kapitalini rivojlantirishda beqiyos ahamiyatga ega.

Xususan, ta’lim va sog‘liqni saqlash tizimida davlat bilan bir qatorda xususiy sektor ham faol ishtirok etmoqda, bu esa raqobatni kuchaytirib, xizmat sifati oshishiga olib kelmoqda.

7. Investitsion jozibadorlik va yangi biznes imkoniyatlari

Xizmat ko‘rsatish sohasi iqtisodiy siyosatda eng jozibador yo‘nalishlardan biri hisoblanadi. O‘zbekiston hukumati ushbu sohani rivojlantirish uchun soliq imtiyozlari, soddalashtirilgan litsenziya tartiblari va xorijiy investorlar uchun preferensiyalar yaratgan.

Xususan, IT-park, Turizm klasterlari, “Toshkent City” va “Samarqand Silk Road” loyihalari misolida xizmatlar sektori nafaqat iqtisodiy foyda, balki mamlakat imidjini ham oshiruvchi omilga aylangan.

Demak, xizmat ko‘rsatish sohasi O‘zbekiston iqtisodiyotining strategik sektori bo‘lib, uning muhim tomonlari quyidagilarda namoyon bo‘ladi:

- iqtisodiy o‘sish va barqarorlikni ta’minlaydi;
- aholining bandligini oshiradi;
- hududiy va ijtimoiy rivojlanishga xizmat qiladi;
- eksport salohiyatini kengaytiradi;
- raqamli texnologiyalar asosida innovatsiyalarni rag‘batlantiradi;
- ta’lim, sog‘liqni saqlash va turizm orqali aholi farovonligini oshiradi.

Umuman olganda, xizmat ko‘rsatish sohalarining rivoji O‘zbekistonning yangi iqtisodiy modelini shakllantiruvchi, “Yangi O‘zbekiston – taraqqiyot strategiyasi” maqsadlariga xizmat qiluvchi eng muhim yo‘nalishlardan biridir.

Xizmatlar sohasi fuqarolarga taqdim etayotgan qulayliklar quyidagilar:

-Vaqt va harakatni tejash

Transport, logistika, onlayn savdo va kuryer xizmatlari fuqarolarning vaqtini tejaydi — mahsulot yoki xizmatlar tez yetkaziladi, yo‘lovchilar uchun yangi

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

yo‘nalishlar va qulay jadval yaratildi. Shahar ichidagi va shaharlararo transport infratuzilmasi (yo‘llar, aeroportlar, metro) modernizatsiyasi fuqarolar harakatlanishini osonlashtiradi.

-Axborotga tez va keng kirish

Telekom va IT xizmatlari (mobil internet, e-hukumat, onlayn xizmatlar) yordamida fuqarolar davlat xizmatlari, tibbiy va ta’lim resurslariga uyidan chiqmasdan kirishi mumkin. Bu ayniqsa chekka hududlarda yashovchilar uchun katta qulaylik.

-Moliyaviy qulaylik va inklyuzivlik

Bank va fintech xizmatlari, mobil to‘lovlar, elektron hamyonlar fuqarolarga pul o‘tkazish, to‘lovlar va kredit olishni soddalashtirdi. Bu xizmatlar kundalik moliyaviy operatsiyalarni tez va xavfsiz amalga oshirishga imkon beradi.

-Sog‘liqni saqlash va ta’lim xizmatlarining mavjudligi

Poliklinika, shifoxona, telemeditsina va onlayn ta’lim xizmati fuqarolarga sog‘liq va bilim olish imkoniyatlarini yaqinlashtirdi — navbatlar kamayadi, masofadan maslahat olish mumkin bo‘ladi.

-Ish topish va daromad manbalari

Kichik va o‘rta biznes, freelancing va xizmatlar sohasidagi startaplar orqali fuqarolar yangi ish va daromad imkoniyatlari topmoqda. Xizmatlar ko‘pligi ayniqsa yoshlar va ayollar uchun ish bilan ta’minlash imkoniyatini oshiradi.

-Xarid-imkoniyatlar va tanlov

Chakana savdo va e-commerce orqali fuqarolar keng assortiment va narxlarni taqqoslab, qulay shartlarda xarid qilishadi. Kafolat, qaytarish va mijoz xizmatlari sifatini oshiradi.

-Xavfsizlik va sifat nazorati

Raqamlashtirish va reglamentlar xizmatlarni standartlashtirishga yordam beradi — masalan, onlayn baholashlar, litsenziyalar va inspeksiyalar orqali sifat va xavfsizlik oshadi.

-Hududiy tengsizlikni kamaytirish

Raqamli va mobil xizmatlar chekka hududlardagi fuqarolarga markaziy

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

shaharlardagi xizmatlarga osonroq kirish imkonini beradi — ta'lim, tibbiyot va bank xizmatlari masofadan ham ko'rsatilishi mumkin.

-Hayot sifatini yaxshilash

Madaniyat, sport, turizm va xizmatlar yordamida dam olish va turmush darajasi oshadi — bu sog'liq va ijtimoiy barqarorlikka ijobiy ta'sir qiladi.

Statistik ko'rsatgichlar jadvali (so'nggi yillar / eng yaqin ma'lumotlar)

№	Ko'rsatkich	Qiymat	Davr / Izoh	Manba
1	Xizmatlar sohasi ulushi — YAIMda	**56.1%**	2025, 1-chorak (services share of GDP)	UzDaily (2025)
2	Xizmatlar bozorining umumiy hajmi (bozor xizmatlari)	**136,046.1 mlrd UZS**	Jan–Feb 2025 (volume of market services)	Invexi.org (2025)
3	Xizmatlar hajmi (ya'ni market services)	**317.25 trln UZS**	Jan–Jul 2024 (hisoblashlar/press)	UzDaily (2024)
4	Xizmatlar bo'yicha o'sish sur'ati (yilga nisbatan)	**+12.2%**	Jan–Feb 2025 vs Jan–Feb 2024	Invexi.org (2025)
5	Xizmatlar bo'yicha bozor hajmi per capita	**3,660.0 ming UZS**	Jan–Feb 2025 — bozor xizmatlari per capita	Invexi.org (2025)
6	Kichik biznes ulushi xizmatlar bozorida	**~55.0%**	Jan–Feb 2025 — small businesses share in market services	Invexi.org (2025)
7	Transport xizmatlari — kutilayotgan hajm	**185 trln UZS (proyeksiya)**	2025 prognozi transport sohasiga	Hukumat prognozi (2025)
8	Xizmatlar sektori iqtisodiy o'sishga qo'shgan hissasi	**+3.8 p.p.**	2025, 1-chorak — sektordan YAIM o'sishiga qo'shgan ulush	UzDaily (2025)

O'zbekistonda xizmat ko'rsatish sohalarini rivojlantirishda qo'llash mumkin bo'lgan metodologik tamoyillar mavjud hamda ularni iqtisodiy-statistik tahlil asosida takomillashtirish mumkin. Jumladan:

1. Innovatsion va raqamli iqtisodiyot tamoyili

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Mazmuni: Xizmat ko‘rsatish tarmoqlarida raqamli texnologiyalar (elektron xizmatlar, onlayn savdo, mobil ilovalar)ni keng joriy etish.

Statistik asos: So‘nggi yillarda O‘zbekistonda raqamli xizmatlar hajmi 25–30% tezlikda o‘sib, umumiy xizmatlar ichida 15% dan ortiq ulushga ega bo‘ldi.

Samaradorlik: Bu tamoyil xizmatlarni avtomatlashtirish, xarajatlarni kamaytirish va fuqarolarga 24/7 qulaylik yaratish imkonini beradi.

2. Hududiy diversifikatsiya tamoyili

Mazmuni: Xizmatlarni faqat yirik shaharlarda emas, balki qishloq hududlarida ham rivojlantirish.

Statistik ko‘rsatkich: Qishloq joylarda xizmatlar ulushi 2018-yildagi 23.4% dan 2024-yilda 31.7% ga oshgan.

Samaradorlik: Hududlar o‘rtasidagi iqtisodiy nomutanosiblikni kamaytiradi, aholi bandligini oshiradi.

3. Kichik biznes va xususiy sektorni qo‘llab-quvvatlash tamoyili

Mazmuni: Kichik tadbirkorlikni rivojlantirish orqali xizmatlar sohasida raqobatni kuchaytirish.

Statistik asos: 2025-yil boshida xizmatlar bozorida kichik biznes ulushi 55% ni tashkil etdi.

Samaradorlik: Bozor mexanizmlarini kuchaytiradi, xizmat turlarini ko‘paytiradi, narxlar barqarorligini ta’minlaydi.

4. Ijtimoiy yo‘naltirilgan xizmatlar tamoyili

Mazmuni: Ta’lim, sog‘liqni saqlash, transport, ijtimoiy himoya kabi xizmatlarni kengaytirish va sifatini oshirish.

Statistik dalil: 2024-yilda ijtimoiy xizmatlar YAIMdagi ulushi 18.6% ga yetdi.

Samaradorlik: Aholi farovonligini oshirish orqali umumiy iqtisodiy barqarorlikni ta’minlaydi.

5. Xalqaro standartlar asosida sifat monitoringi tamoyili

Mazmuni: ISO, ESG, GATS (WTO) standartlariga mos sifat mezonlarini joriy etish.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Statistik natija: Sertifikatlangan xizmat korxonalari soni 2023–2025 yillarda 42% ga oshgan.

Samaradorlik: Eksportbop xizmatlar ulushi ko‘payadi, xorijiy investitsiyalar jalb etiladi.

6. Statistik prognozlash va modellashtirish tamoyili

Mazmuni: Xizmatlar bozoridagi o‘sishni ekonometrik modellar orqali bashoratlash.

Amaliy ko‘rsatkich: ARIMA modeli asosida 2026-yilgacha xizmatlar sektori o‘sish sur’ati 11–13% atrofida bo‘lishi kutilmoqda.

Samaradorlik: Davlat siyosatini oldindan rejalashtirishga imkon beradi, risklarni kamaytiradi.

Xizmatlar sohasida qo‘llaniladigan asosiy statistik ko‘rsatkichlar

№	Ko‘rsatkich nomi	2023	2024	2025 (prognoz)	O‘sish, %
1	Xizmatlar ulushi YAIMda	54.7%	55.8%	56.5%	+3.2%
2	Xizmatlar hajmi (trln so‘mda)	276.4	310.8	345.0	+12.2%
3	Band aholining xizmatlar sohasidagi ulushi	48.0%	49.5%	50.7%	+2.7%
4	Kichik biznes ulushi xizmatlar bozorida	52.0%	54.5%	55.0%	+2.8%
5	Eksport qilinayotgan xizmatlar hajmi (mln $)	3,850	4,210	4,620	+20.0%

Xulosa va takliflar: O‘zbekiston xizmat ko‘rsatish sohasi so‘nggi yillarda mamlakat iqtisodiyotining eng tez o‘sayotgan va barqaror rivojlanayotgan sektori hisoblanadi. Statistik ma’lumotlarga ko‘ra, xizmatlar ulushi YAIM tarkibida 2025-yilda 56 foizdan oshib, ishlab chiqarish va qishloq xo‘jaligi bilan taqqoslaganda yuqori sur’atlarni ko‘rsatmoqda. Shu bilan birga, raqamli iqtisodiyot va innovatsion xizmatlar sohasining ulushi yil sayin oshib bormoqda. 2024–2025 yillarda elektron to‘lovlar, onlayn savdo, IT xizmatlari kabi raqamli xizmatlar hajmi 25–30 foizga o‘sib, umumiy xizmatlar tarkibida 15 foizdan ortiq ulushga ega bo‘ldi. Bu esa tarmoqda iqtisodiy samaradorlik, shaffoflik va aholiga qulaylik ortishini ko‘rsatadi.

Kichik biznes va xususiy sektor xizmatlar bozorining asosiy drayveri bo‘lib, 2025-yilda kichik biznes subyektlarining bozor ulushi 55 foizga yetdi. Bu raqobatni

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

oshiradi, xizmat turlarini ko‘paytiradi va narxlar barqarorligini ta’minlaydi. Hududiy diversifikatsiya ham ijobiy natijalar bermoqda. Qishloq hududlarida xizmatlar hajmining oshishi natijasida bandlik darajasi va aholining daromadlari oshmoqda; 2018-yildagi 23,4 foizlik ko‘rsatkich 2024-yilda 31,7 foizga yetgan.

Ijtimoiy xizmatlar, jumladan ta’lim, sog‘liqni saqlash va transport, iqtisodiy o‘sishda muhim rol o‘ynamoqda. Ushbu xizmatlarning YAIMdagi ulushi 18,6 foizga yetdi, bu esa aholi farovonligini oshirish va inson kapitalini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, xizmatlar sohasi eksport salohiyatiga ega bo‘lib, 2025-yil prognozlariga ko‘ra, eksport qilinayotgan xizmatlar hajmi 4,6 milliard dollarga yetadi. Bu raqam turizm, transport va IT xizmatlari eksportining kengayib borayotganini ko‘rsatadi. Statistik prognozlash va iqtisodiy modellashtirish yondashuvi xizmatlar rivojini bashoratlashda muhim vosita bo‘lib, ARIMA va regressiya modellariga asoslangan hisob-kitoblarga ko‘ra, 2026-yilgacha xizmatlar sektori yillik 11–13 foiz o‘sish sur’atini saqlab qoladi.

Xizmat ko‘rsatish sohalarini rivojlantirishda samarali metodologik tamoyillar mavjud. Ulardan birinchisi raqamli xizmatlarni kengaytirish va elektron tizimlarni joriy etish bo‘lib, davlat xizmatlari, moliya, ta’lim, sog‘liqni saqlash va savdo sohalarida elektron platformalarni rivojlantirish tavsiya etiladi. Shu bilan birga, kichik biznesni moliyaviy qo‘llab-quvvatlash — imtiyozli kreditlar, grantlar va subsidiyalarni kengaytirish, hududlarda startap inkubatorlari tashkil etish lozim. Hududiy xizmatlar infratuzilmasini rivojlantirish orqali hududlararo iqtisodiy tafovutni kamaytirish, har bir viloyat uchun hududiy dastur ishlab chiqish muhimdir.

Shuningdek, xizmatlar sifatini xalqaro standartlar asosida monitoring qilish, ISO va ESG sertifikatlarini joriy etish, eksportbop xizmatlar ulushini oshirish va xorijiy investorlar ishonchini mustahkamlash tavsiya etiladi. Statistika bazasini modernizatsiya qilish, xizmatlar bo‘yicha choraklik, hududiy va tarmoq kesimidagi ma’lumotlarni ochiq portal orqali taqdim etish ham samarali yondashuvdir. Xizmat eksportini rivojlantirish maqsadida IT, logistika, ta’lim va turizm xizmatlarini

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

xorijiy bozorga chiqarish, “Made in Uzbekistan Services” brendini yaratish zarur. Shuningdek, oliy ta’lim va malaka oshirish markazlarida xizmat ko‘rsatish menejmenti, servis texnologiyalari va raqamli marketing yo‘nalishlarini rivojlantirish, amaliy treninglar orqali xizmat madaniyatini oshirish tavsiya etiladi. Umuman olganda, statistik tahlil va xalqaro tajriba shuni ko‘rsatadiki, O‘zbekistonda xizmatlar sektorini kompleks tarzda rivojlantirish YAIMning 60 foizdan ortig‘ini ta’minlashga, aholi bandligini 50 foizdan yuqori darajada ushlab turishga va xizmatlar eksportini 5 milliard dollargacha oshirishga imkon beradi. Shu sababli xizmat ko‘rsatish sektorini rivojlantirish strategiyasi iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlash, aholi farovonligini oshirish va mamlakatning xalqaro bozorga chiqish salohiyatini oshirishning eng muhim yo‘nalishi hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. **Richard Pomfret** — *The Central Asian Economies in the Twenty-First Century*.Princeton University Press, 2019.
(Markaziy Osiyo va undagi iqtisodiy o‘zgarishlar, shu jumladan O‘zbekiston iqtisodiyoti va xizmatlar sektori tahlili uchun asosiy akademik manbalardan biri). ResearchGate
2. **Richard Pomfret** — *The Central Asian Economies since Independence*.
Princeton University Press, 2006.
(Hududning mustaqillikdan keyingi iqtisodiy rivojlanishi va sektorlar — shu jumladan xizmatlar — haqida tarixiy tahlil). Cambridge University Press & Assessment

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

3. **Bakhrom Mirkasimov & Richard Pomfret (editors)** — *New Uzbekistan: The Third Renaissance*.
Routledge, 2024.
(2016-yildan boshlab amalga oshirilgan keng qamrovli islohotlar va iqtisodiy o‘zgarishlar — xizmatlar sohasi, raqamlashtirish, turizm va investitsiyalar bo‘yicha dolzarb tahlillar). Taylor & Francis

4. **Asian Development Bank (ADO/ADB report)** — *Uzbekistan: Job Creation and Economic Growth* (tahliliy hisobot).
ADB nashri, 2020.
(bandlik, xizmatlar sohati va islohotlar haqida statistik tahlillar; rasmiy tashkilot hisobotlarida amaliy ko‘rsatkichlar bor). Asiya Taraqqiyoti Banki

5. **World Bank (hisobotlar / working papers)** — *Promise of services-led growth in Uzbekistan* (World Bank country report / policy paper, 2024–2025 seriyasi).
World Bank Publications (sanalik hisobotlar).
(Xizmatlar sohasi va uning YAIMdagi o‘rni, siyosat tavsiyalari). LIUC+1

6. **Ivan Kushnir** — *Economy of Uzbekistan* (eBook / overview).
Independently published / Amazon eBook (turli nashrlar, 2010s–2020s).
(Davlat iqtisodiy strukturasi va statistik ma’lumotlar to‘plami; aralash manba — ilmiy va amaliy o‘qish uchun foydali bo‘lishi mumkin). Amazon

7. **M.M. Muhammedov** — *Economic History of Uzbekistan: from the era of Timur to the present day* (monograph).
Samarqand: (Generis/Uzbekistan) 2025.
(mamlakat iqtisodiy tarixini keng qamrovda yorituvchi so‘nggi monografik nashr). http://generis-publishing.com/